

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΓΗ

‘Η ζωή στην καλή Ρωσία. Αί ιδιοτροπία Αικατερίνης τής Β’. ‘Ο Σούδερλαντ και ‘Ο Ποτέμκιν. Τά αποτελέσματα μιᾶς ἀπερίσκεπτης ἀπαντήσεως. Νά... βαλσαμωθῆ ‘Ο Σούδερλαντ !... ‘Ο τρέμος του. Καί ὅμως ἐπρόκειτο περί τοῦ... σκύλου τῆς Αικατερίνης. ‘Η ἀμοιβή τοῦ Σούδερλαντ.

Ρουσσώ εἶχε γράψει γιά τοὺς Ρώσους, μιά φορὰ :

— «Οἱ Ρῶσοι ποτὲ δὲν θὰ ἐκπολιτισθοῦν, γιὰτὶ πολὺ γλήγορα πολιτίσθηκαν».

Τοὺς λόγους αὐτοὺς εἶχεν ἐπαναλάβει ὁ Δοστογιέφσκι, σὲ κάτι ἀνεκδότα χειρόγραφα του, ποὺ βρεθῆκανε τὶς ἡμέρες αὐτές.

Καὶ ἀφορμὴ λαβαίνει ἀπὸ τὴν Αἰλὴ τῆς Αικατερίνης τῆς Β’, ποὺ ἦταν ἡ περὶ λαιμὴ ἀπὸ τὶς σύγχρονές της, ἐθρωπαϊκῆς Αὔλης. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνη στὴ Ρωσία, ἡ ἀριστοκρατία ζοῦσε σὲ μιὰ πολυτέλεια ποὺ θάμβωνε, ἐνῶ μιὰ μεγάλῃ ἀθλιότης ἔδεχνε τὸ λαό, τοὺς δούλους καὶ τοὺς χωρικοὺς.

Τοῖς κοινωνικῆς τάξεως ἤπῳχαν τότε στὴ Ρωσία. ‘Η τάξις τῶν εὐγενῶν, τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐμπόρων, ποὺ ἦσαν ὄλοι σχεδὸν ‘Εβραῖοι.

Οἱ ὑπάλληλοι ἦσαν κόσμοι ἰδιώτεροι. ‘Ελαμβάνοντο σχεδὸν ὄλοι ἀπὸ τὴν τάξι τῶν εὐγενῶν, τῶν ὁποίων εἶχαν καὶ τὰ ἐλαττώματα, καὶ ἀποτελοῦσαν ἕνα κόσμο ἐντελῶς ξεχωριστό, ποὺ δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ ὑποκοῦν τετρά εἰς τὶς διαταγῆς τῶν ἀνακτόρων καὶ τῶν ἰσχυρῶν.

Δὴ μόνον εἶχαν καλὰ. Νὰ κλέβουν τὸν λαόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐμισοῦντο καὶ νὰ ὑπακούουν σὺν δούλοι εἰς τοὺς ἀρχηγούς των, τοὺς ὁποίους ἐφοβοῦντο.

***

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ζοῦσαν ἐκεῖ, ἕνας πλούσιος ‘Αγγλὸς τραπεζίτης, ποὺ τὸν λέγαν Σουδερλάνδο, γιὰ τὸν ὁποῖον γινότανε μεγάλος θόρυβος καὶ ὁ ὁποῖος σὲ τέλος ἔγινεν εὐνοούμενος τῆς Αικατερίνης, πράγμα τὸ ὁποῖον δὲν μορφοῦσε νὰ ὑποφῆρῃ ὁ περιφθόρος Ποτέμκιν, ὁ ὁποῖος, γιὰ νὰ εἶνε καλὸς στὴν Αὐτοκρατεία, τῆς κολλάκευε δῖες τὶς ἐπιθυμίες.

‘Ο Σουδερλάνδος εἶχερε τὸν ῥόλον του καλὰ. Γνωρίζοντας τὶς προτιμήσεις τῆς Αικατερίνης ποὺ ἐσῆρετο τὴν δύναμι τῆς φιλοσοφίας, περιποιεῖτο τοὺς φιλοσόφους, εἶχεν ἀλλολογογραφία μὲ τὸν Βολταῖρο καὶ τὸν ‘Αλεξβέρτον, μιλοῦσε πάντοτε φιλοσοφικὰ, ἀνέφερε μὲ χάρη γιὰ τὰ ἔργα τῶν ποιητῶν καὶ μυθιστοριογράφων ποὺ ἐλάμπρυναν τότε τὴν Γαλλία, γνωρίζοντας πέντε-ἕξ γλώσσας, ἔκαμεν μεγάλον ‘ἐμφῆς’ στὰ αὐτοκρατορικὰ σπλιόνια καὶ ποὺ πάντων ἔφριχνε καὶ γλυκεῖς ματιές στὶς μεγάλες κυρίες καὶ στὶς κομπῆς καὶ ὁμορφες νεανίδες τῆς Αὔλης γιὰ νὰ μὴ δυσαρεστοθῆ ἡ Αὐτοκράτειρα.

‘Ολα ὅμως, στὸν κόσμο αὐτὸν, ἔχον τὸ τέλος των καὶ μιὰ ἡμέρα, ποὺ ὁ Σουδεργλάδος, ἐρωτήθηκε ἀπὸ τὴν Αικατερίνη, ἀν σκέπτεται νὰ νυμφεθῆ καὶ ἀπῆντισε καταφατικῶς, εἶδε ἕναν ἰσκιό δυσαρεσκείας νὰ κατεβαῖν ἀπὸ πρῶσωπο τῆς Αὐτοκράτειρας, καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἔβλεπε τριγύρω του παρὰ μάτια ποὺ τὸν κούτταζαν μὲ ὄργη καὶ περιφρόνησι καὶ δὲν οἶσανότινε τίποτε ἄλλο, παρὰ ἐνδείξεις δυσαρεσκείας καὶ προσβλητικῶς νυγμούς...

Σιγὰ-σιγὰ καὶ αὐτὸς τραβήχτηκε ἀπὸ τὸ παλάτι. Μὴ δυνάμενος ὅμως, ὡς ἐκ τῆς περιοσίος του, νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Πετροῦπολι, τραβήχτηκε σὲ κτήσιά του καὶ σιγὰ-σιγὰ ἐνόμιζε ὅτι θὰ ἐλπονοῦντο καὶ ὅτι ὁ μαῦρος ἰσκιὸς τῆς δυσημερίας καὶ τὸ κακὸ μάτι τοῦ Ποτέμκιν, θὰ παῦαν νὰ τὸν παρακολοῦθοῦν...

***

‘Ετσι εἶχαν τὰ πράγματα, ὅταν ἕνα πρωτὶ, τοῦ ἀνήγγειλαν ὅτι ὁ Διευθυντῆς τῆς ‘Αστυνομίας τὸν ζῆτσει καὶ ὅτι ὄλο τὸ σπῆτι του ἦταν περικυκλωμένο ὑπὸ χωροφυλάκων.

Πρὶν τελειώσῃ τὸν λόγο του ὁ ἡπῆρτης, ὁ Διευθυντῆς τῆς ‘Αστυνομίας εὐφραξέ με βία τὴν πόρτα καὶ μπῆκε ἀπότομα μέσα εἰς τὴν αἴθουσα.

— Κύριε Σουδερλάνδε, τοῦ λέει, εἰμαι ἀναγκασμένος μὲ μεγάλη μου λύπη, νὰ ἐκτελέσω μιὰ ἀόσιτη διαταγὴ τῆς γαλινοτάτης μας Κυρίας... Καὶ ἡ διαταγὴ αὐτὴ εἶνε ἐναντίον σας !

- ‘Εναντίον μου ; Γιατί ;
- Δὲν ξέρω. Θάρρος μόνον, σὰς παρακαλῶ.
- Μήπως θὰ με ἐξορίσῃ στὴν ‘Αγγλία ;
- Κἀτι χειρότερο.
- Μήπως θὰ με μαστιγώσουν μὲ τὸ κνοῦτο ;
- ‘Ακόμα περὶ χειρότερο.
- ‘Ακόμα περὶ χειρότερο ! Μπορεῖ ποτὲ κανένας νὰ σκεφθῆ ὅτι ἡ ἀγάθῃ μας Αὐτοκράτειρα θὰ κάμῃ τὸ «κακὸν» ποτὲ καὶ ἀκόμα περισσότερο τὸ «χειρότερον» ; Εἰπέ μου, σὲ παρακαλῶ, περὶ τίνας πρόκειται, γιὰτὶ ἡ ἀγωνία μὲ βασανίζει περὶ πολὺ

ἀπὸ τὴν ἀλήθεια.

— Φίλε κύριε, τοῦ εἶπε τότε σοβαρῶς ὁ Διευθυντῆς τῆς ‘Αστυνομίας ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ Βαρῶνος Reliew, ἡ γαλινοτάτη καὶ χαρισιοτάτη Αὐτοκράτειρά μας, μὲ διέταξε νὰ σὲ... ταρχειῶσω.

— Νὰ με ταρχειῶσης ! φώναξε ὁ τραπεζίτης. Σίγωρα ἢ ἐγὼ ἢ σὲς χόσαμε τὸ μυαλό μας !... Μήπως δὲν ἄκουσες καλὰ τὴ διαταγὴ τῆς Αὐτοκράτειρας ;

— Φίλε μου, τοῦ ἀπάντησεν ὁ Διευθυντῆς, δοτυχιωμένε μου φίλε, συμφωνῶ μαζί σου, ὅτι ἡ διαταγὴ ἦτανε σκληρῆ. Καὶ γιὰ τοῦτο, ὅταν μοῦ τὴν ἔδωκε, ἔκανα γιὰ σέβαν ὅτι μόρεσα, κινδυνεύσας μάλιστα, νὰ ἀντιτείνω στὰς θελήσεις της. ‘Εδειξα τὴν ἐκκληξί μου πρὸς τὴν Α. Μ., ἔδειξα κάποιον διαταγμὸν, ἀλλὰ αὐτὴ μόλις μὲ εἶδε ν’ ἀντιτέκωμαι ἔγεινεν ἕξω φρενῶν. Τὰ μάτια της, πετάζαν σπῆδες καὶ θυρωμένη μὲ διέταξε νὰ ἐξέλθω καὶ μοῦ φώναξε : «Πήγαινε ἄμεσως καὶ μάθε νὰ μὴ λημονῆς, ὅτι τὸ καθῆκόν σου, ἔδω μέσα, εἶνε νὰ ἐκτελῆς χωρὶς μουρμουρητούς τὶς διαταγῆς ποὺ σοῦ δίδω !»

Στοὺς λόγους αὐτοὺς, ὁ δοτυχιῆς ὁ τραπεζίτης ἀπελλίσθηκε τελειῶς. Παρεκάλεισεν, ἰκέτευσεν τὸν Διευθυντὴν τῆς ‘Αστυνομίας, ὑπενωμιζῶν εἰς αὐτὸν τὶς παλαιῆς τῶν φιλικῆς σχέσεις, τὶς ὑπηρεσίες ποὺ τοῦ ἔκανε, τὶς διευκολύνσεις ποὺ τοῦ παρέσχε, τὰ χρήματα ποὺ τοῦ ἐδάνειζε, σὺν ἔχανε στὸ χαροπαίγνιο, νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ, πρὶν ἀρχίσῃ ἡ «ἐκτέλεσις τῆς διαταγῆς», νὰ γράψῃ μιὰ ἐπιστολὴ στὴν Αὐτοκράτειρα.

Συγκινηθεὶς καὶ ὁ Διευθυντῆς ἀπὸ τὴν ἀδικία τῆς διαταγῆς, καὶ τὸν ἀπελλισμὸ τοῦ φτωχοῦ του φίλου, ὑπεχώρησε νὰ γείνη ἡ ἐπιστολὴ.

‘Αλλὰ πῶς νὰ παρομοιασθῆ ἔμπρὸς στὴν Αὐτοκράτειρα καὶ νὰ τῆς δώσῃ καὶ τὸ γράμμα, χωρὶς νὰ ἐκτελέσῃ τὰς διαταγὰς της !

Φοβότανε μὴ διατάξῃ νὰ..... ταρχειῶσουν καὶ αὐτὸν !

‘Αντάνθη λοιπὸν εἰς τὸν Αὐλάρχην καὶ τὸν παρεκάλεισεν ν’ ἀναλάβῃ αὐτὸς νὰ δώσῃ τὴν ἐπιστολὴ.

— Τὶ μωρίες εἶνε αὐτές, ποὺ μοῦ λές, τοῦ εἶπε ὁ Αὐλάρχης. Γιὰ ἔλα ἐδῶ !

Τὸν ἄφηκε στὴν αἴθουσα τῶν ἀκοροῶσεων καὶ μπῆκε μέσα εἰς τὴν Τσαρίνα καὶ τῆς ἀνέφερε, μὲ σεβασμὸ, τὴν παρακλήσι τοῦ τραπεζίτου.

‘Η Αικατερίνη, σὺν ἄκουσε τὴν δῆγνον αὐτῆ, ἔμεινε ἄφωνος γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ ἔπειτα φώναξε νευρικὰ καὶ ταραγμένα :

— Θεέ μου ! Τί φοῖρη !... Τρέξε, κύριε κόμπ σὲ παρακαλῶ, νὰ γλυτώσῃς τὸν τραπεζίτη ἀπὸ τὸν κίνδυνον αὐτὸν καὶ ἐλευθέρωσέ τον !...

‘Ο κόμπς ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴ της, ὅσο μορφοῦσε τὸ ταχύτερον. Σὺν γύρισε βροῖκε τὴν Αικατερίνη νὰ γελῇ.

— Μαντεύω. εἶπεν, τὴν παρεξήγησι. Εἶχα ἕνα σκυλλάκι ποὺ τὸ ἀγαποῦσα πολὺ καὶ ποὺ τοῦ εἶχα δώσει τὸ ὄνομα τοῦ Σουδεργλάδου, γιὰτὶ αὐτὸς μοῦ τὸ ἔφερε ἀπὸ τὴν ‘Αγγλία. Τὸ σκυλλάκι αὐτόφωρπος χθὲς καὶ διέταξα τὸν Reliew νὰ τὸ ταρχειῶσῃ. ‘Επειδὴ δίσταζε, νόμισα ὅτι εἶχε προσβληθεῖ, γιὰτὶ τοῦ ἀνέθεσα τὴν ἀποστολὴ αὐτῆ, ἐθῶμίμου καὶ ἀναγκάστεικα νὰ τοῦ φωνάξω λίγο...

Κι’ αὐτὸς παρεξήγησας καὶ μὴ γνωρίζων ὅτι πρόκειται γιὰ τὸ σκυλί, ἔκαμε τὸν τραπεζίτη νὰ τρομάξῃ.

Πήγαινε, ἀγαπῆτέ μου κόμπ, καὶ εἰπέ του, ὅτι τοῦ δίδω εἰς πληρωμὴν τῆς ἀγωνίας του, τὴν χεῖρα τῆς βαπτιστικῆς μου.

Κι’ ἀν ποτὲ μὲ εἶδε συνωφροσυμένῃ, ὅταν μοῦ μιλοῦσε γιὰ σχέδια μέλλοντος γάμου τῆς, τοῦτο ἦταν γιὰτὶ ἤθελα νὰ νυμφεθῆ τὴν ‘Ολγα Βαρσοσῶφ, ποὺ τὴν εἶχα ἀπὸ καιρὸ ἀποφασίσει γι’ αὐτόν.

***

Καὶ τὴν πίσσαν πάλι κάτι γέλια νευρικὰ...

‘Ο Ξεσκονιστῆς

Στὸ “ΜΠΟΥΚΕΤΟ”, προσεχέστατα

Πῶς δηλητηριάζεται ἡ ἀνθρωπότης. ‘Η κοκαΐνη, ἡ μορφίνη, τὸ ὄπιον ! ‘Η ἱστορία τῶν δηλητηριῶν. ‘Η χρῆσις των. Τί γίνεται στὴν Εὐρώπῃ καὶ στὰς ‘Αθήνας κ.τ.λ. κ.τ.λ. Κάτι ποὺ θὰ σὰς καταπλήξῃ, θὰ σὰς συναρπάσῃ.

